

B9-0270/2022 }
B9-0274/2022 }
B9-0275/2022 }
B9-0276/2022 }
B9-0277/2022 } RC1

17.5.2022

KÖZÖS ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

az eljárási szabályzat 132. cikkének (2) és (4) bekezdése alapján

amely a következő állásfoglalási indítványok helyébe lép:

B9-0270/2022 (PPE)
B9-0274/2022 (Verts/ALE)
B9-0275/2022 (Renew)
B9-0276/2022 (S&D)
B9-0277/2022 (ECR)

az ellenzék üldözéséről és szakszervezeti vezetők fogva tartásáról Belaruszban
(2022/2664(RSP))

Sandra Kalniete, Michael Gahler, Rasa Juknevičienė, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Siegfried Mureșan, Paulo Rangel, Andrius Kubilius, Jerzy Buzek, Traian Băsescu, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Daniel Buda, Deirdre Clune, Tomasz Frankowski, Andrzej Halicki, Arba Kokalari, Ewa Kopacz, David Lega, Miriam Lexmann, Antonio López-Istúriz White, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Aušra Maldeikienė, Lukas Mandl, Marian-Jean Marinescu, Liudas Mažylis, Luděk Niedermayer, Gheorghe-Vlad Nistor, Janina Ochojska, Stanislav Polčák, Christian

RC\1256185HU.docx

PE732.308v01-00 }
PE732.312v01-00 }
PE732.313v01-00 }
PE732.314v01-00 }
PE732.315v01-00 } RC1

Sagartz, Radosław Sikorski, Michaela Šojdrová, Eugen Tomac, Inese Vaidere, Isabel Wiseler-Lima, Milan Zver

a PPE képviselőcsoport nevében

Pedro Marques, Tonino Picula, Thijs Reuten, Juozas Olekas

az S&D képviselőcsoport nevében

Petras Auštrevičius, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Olivier Chastel, Vlad Gheorghe, Bernard Guetta, Karin Karlsbro, Georgios Kyrtsos, Urmas Paet, Frédérique Ries, Nicolae Ștefănuță, Hilde Vautmans, Nathalie Loiseau, Dragoș Tudorache, María Soraya Rodríguez Ramos, Dragoș Pîslaru

a Renew képviselőcsoport nevében

Viola Von Cramon-Taubadel, Hannah Neumann

a Verts/ALE képviselőcsoport nevében

Raffaele Fitto, Ryszard Czarnecki, Tomasz Piotr Poręba, Valdemar Tomaševski, Veronika Vrecionová, Witold Jan Waszczykowski, Zbigniew Kuźmiuk, Carlo Fidanza, Adam Bielan, Alexandr Vondra, Angel Dzhambazki, Anna Fotyga, Assita Kanko, Beata Kempa, Bogdan Rzońca, Dominik Tarczyński, Elżbieta Kruk, Elżbieta Rafalska, Jacek Saryusz-Wolski, Jadwiga Wiśniewska, Jan Zahradil, Joanna Kopcińska, Nicola Procaccini

az ECR képviselőcsoport nevében

Nikolaj Villumsen, Fabio Massimo Castaldo

**Az Európai Parlament állásfoglalása az ellenzék üldözéséről és szakszervezeti vezetők fogva tartásáról Belaruszban
(2022/2664(RSP))**

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Belaruszról szóló korábbi állásfoglalásaira,
 - tekintettel az Európai Tanács 2021. október 21–22-i következtetéseire,
 - tekintettel a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője Belaruszról szóló közelmúltbeli nyilatkozataira, és különösen az Európai Unió határán kialakult helyzetről szóló, 2021. november 10-i és az alkotmányos népszavazásról szóló, 2022. február 28-i nyilatkozatra,
 - tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának 2022. március 4-i jelentésére az emberi jogok helyzetéről Belaruszban a 2020-as elnökválasztást megelőzően és azt követően,
 - tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, valamint az összes olyan emberi jogi egyezményre, amelynek Belarusz részes fele,
 - tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) alapokmányának az egyesülési szabadság elve elismerésének szükségességéről szóló preambuluma, az egyesülési szabadságról és a szervezkedési jog védelméről szóló ILO-egyezményre, valamint a szervezkedési jogról és a kollektív tárgyalási jogról szóló ILO-egyezményre,
 - tekintettel a Belarusz Köztársaság alkotmányának az egyesülés szabadságáról és a szakszervezetek alapításához való jogról szóló 36. és 41. cikkére,
 - tekintettel az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) szóvivőjének a Belaruszban a halálbüntetés alkalmazási körét kiterjesztő új elnyomó intézkedésekről szóló, 2022. április 29-i nyilatkozatára,
 - tekintettel az ENSZ belarusz emberi jogi helyzettel foglalkozó különleges előadója által az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa számára készített, 2021. május 4-i nyilatkozatra,
 - tekintettel a G7-ek 2022. május 14-i nyilatkozatára az Ukrajna elleni orosz háborúról,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,
- A. mivel a belarusz Lukasenka-rezsim közvetlenül elősegíti az Ukrajna elleni orosz katonai agressziót, többek között azáltal, hogy lehetővé teszi Oroszország számára, hogy Belarusz területéről ballisztikus rakéták indításával megtámadja Ukrajnát, és mivel engedi az orosz katonai személyzet állomásoztatását és mozgását, katonai felszerelések és fegyverek, többek között nehézfegyverek tárolását és szállítását, lehetővé téve orosz katonai repülőgépek számára, hogy a belarusz légtér felett Ukrajnába repüljenek, valamint töltőállomásokat biztosít;

- B. mivel 2022. február 27-én, az elnyomás légkörében Belarusz az úgynevezett népszavazás révén jóváhagyott egy új alkotmányt, amely csorbítja semlegességét, lemond nem nukleáris státuszáról, és hivatalának megszűnését követően az elnök számára élethosszig tartó mentességet biztosít a büntetőeljárás alól;
- C. mivel az EU 2021. december 2-án elfogadta az ötödik szankciócsomagot Belarusszal szemben, a folytatódó emberi jogi visszaélések és a migránsok eszközként való felhasználása miatt;
- D. mivel az EU 2022-ben számos intézkedést – többek között egyéni és gazdasági szankciókat – fogadott el arra válaszul, hogy Belarusz részt vesz Oroszország Ukrajna elleni, provokáció nélküli, indokolatlan és illegális agresszív háborújában;
- E. mivel 2022. május 4-én a Köztársaság Tanácsa jóváhagyta a büntető törvénykönyv 289. cikkének módosítását, amely – szembemelve a halálbüntetés eltörlésének globális tendenciájával – bevezeti a halálbüntetést „terrorcselekmények kísérletéért”, miközben a büntető törvénykönyv ugyanezen rendelkezése alapján több mint 30 politikai foglyot vádoltak meg vagy ítélték hosszú börtönbüntetésre, és a demokratikus ellenzék más képviselőit vagy politikai aktivistákat „terrorizmus” vádjával körözik; mivel Belarusz az egyetlen olyan ország Európában, amely még mindig alkalmazza a halálbüntetést;
- F. mivel a belarusz hatóságok legalább 275 civil társadalmi és emberi jogi szervezetet feloszlattak és számos független médiaorgánumot blokkoltak a háborús tudósítások miatt, „szélsőséges anyagok” és „hamis információk” terjesztésére hivatkozva; mivel 2022. április 5-én a belarusz főügyész bejelentette, hogy letiltották a Human Rights Watch honlapját; mivel Aljakszandr Lukasenka kiterjesztette az emberi jogi aktivisták és újságírók elleni kampányát Andrzej Poczobut prominens újságíró és lengyel kisebbségi aktivista bebörtönzésével, aki a hamis történelmi narratívákon alapuló propagandakampány áldozatává vált; mivel a média több mint 60 képviselője ellen folyik büntetőeljárás; mivel 26-an őrizetben vannak;
- G. mivel 2021. július 6-án Viktor Babarika elnökjelöltet 14 év börtönbüntetésre ítélték, illetve elnöki kampányának vezetőjét és az Európai Parlament gondolatszabadságért járó 2020. évi Szaharov-díjának kitüntetettjét, Marija Kalesznyikavát és ügyvédjét, Makszim Znakot 11, illetve 10 év börtönbüntetésre ítélték;
- H. mivel 2021. december 14-én a belarusz ellenzék vezető személyiségeit, Szjarhej Cihanouszkijt és Mikalaj Sztatkevicset, az Európai Parlament gondolatszabadságért járó 2020. évi Szaharov-díjának kitüntetettjeit, valamint Igar Loszikot, Artszjom Szakaut, Uladimir Cihanovicsot és Dzmitrij Papout hosszú börtönbüntetésre ítélték puccskísérléssel, illetve gyűlöletre és társadalmi zavargásra, valamint szélsőségesre való uszítás vádjával; mivel Szjarhej Cihanouszkijt – akit 2020 májusában tartóztattak le – 18 év börtönbüntetésre ítélték, miután bejelentette azon szándékát, hogy indul az elnökválasztáson a Belaruszban hosszú ideje uralkodó Aljakszandr Lukasenka ellen, és mivel azóta is fogva tartják; mivel Mikola Sztatkevicset, a Narodnaja Hramada be nem jegyzett politikai párt vezetőjét és a 2010-es elnökválasztáson részt vevő veterán politikust 14 év börtönbüntetésre ítélték, és Igar Loszikot, Artszjom Szakaut, Uladimir Cihanovicsot és Dzmitrij Papout hasonló koholt vádak alapján 15, 16, 15, illetve 16 év

börtönbüntetésre ítélték;

- I. mivel a szakszervezetek alapvető szerepet játszanak a demokrácia megfelelő működésének, a polgárok és a munkavállalók képviselőinek, valamint jogaik védelmének biztosításában;
- J. mivel 2022. április 19-én Belarusz független szakszervezeti mozgalmának legalább 18 szakszervezeti vezetőjét és képviselőjét tartóztatták le és vádolták meg a büntető törvénykönyv 342. cikke alapján a közrendet súlyosan sértő cselekmények megszervezésével és előkészítésével vagy az ilyen cselekményekben való aktív részvétellel, ami vagy letartóztatáshoz és kettőtől öt évig terjedő szabadságvesztéshez, vagy négy évig terjedő börtönbüntetéshez vezetett; mivel a letartóztatottak között van Aljakszandr Jarasuk, a Belarusz Demokratikus Szakszervezetek Kongresszusának (BKDP) elnöke, aki egyben a Nemzetközi Szakszervezetek Szövetségének alelnöke és az ILO igazgatótanácsának tagja, Szjarhej Antusevics, a BKDP alelnöke, Aleh Padalinszki, a BKDP nemzetközi titkára, Alena Jaskova, a BKDP ügyvédje és Mikalaj Sarah, a belarusz szabadkereskedelmi unió elnöke;
- K. mivel az elmúlt két hónapban fokozódtak a szakszervezeti aktivisták és vezetők elleni támadások, elsősorban amiatt, hogy közülük sokan kiálltak az Ukrajna elleni orosz agresszív háború Belarusz általi támogatása ellen, és hosszú ideje támogatták a demokráciát és a Lukasenka-rezsimmel szembeni ellenállást; mivel a független szakszervezeti mozgalom elleni legutóbbi támadásra 2022. április 19-én került sor; mivel a BKDP Minszkben és környékén található hivatalaiban és az alá tartozó belarusz Szabad Szakszervezet, a Fémmunkások Szabad Szakszervezete és a belarusz Rádió- és Elektronikusipari Dolgozók Szakszervezete (REP) irodáiban, valamint a szakszervezeti vezetők és az aktivisták lakásában házkutatást tartottak;
- L. mivel a független szakszervezetek és szakszervezeti vezetők üldözése a közelmúltban rendszerszintű volt, és jól példázza a jelenlegi szakszervezet-ellenes kampányt Belaruszban, amint azt a Parlament 2021. október 7-i állásfoglalásában is hangsúlyozta;
- M. mivel számos szakszervezeti tagot, köztük a BKDP vezető független szakszervezeti szövetség elnökét és alelnökét továbbra is őrizetben tartják, és nem rendelkeznek információval letartóztatásuk jogalapjáról, és nem léphetnek kapcsolatba ügyvédekkel, családtagjaikkal vagy szakszervezeti kollégáikkal; mivel a fogva tartott személyek nem láthatják családjukat vagy szakszervezeti kollégáikat, és biztonságuk, egészségük és pszichológiai jólétük továbbra is komoly aggodalomra ad okot;
- N. mivel Belaruszban a független szakszervezeti mozgalom évek óta súlyos támadásnak van kitéve; mivel a szakszervezet épületeit felügyelet alá helyezték, a munkajogi aktivistákat zaklatásnak, törvénytelen elbocsátásnak és letartóztatásnak vetik alá, és a szakszervezeti tagokat megfélemlítik, hogy lemondjanak; miközben a vezetők és tagok magánlakásait átkutatták, és néhány szakszervezetet a közelmúltban a KGB (Komitet Gosudarstvennoy Bezopasnosti – a belarusz állambiztonsági bizottság) „szélsőséges csoportként” nevezett meg, köztük a REP-et 2022. április 7-én;

O. mivel a belarusz hatóságok visszavonták a Belarusz Független Szakszervezet (a BKDP

tagja) a Grodno Azot, Naftan és Mozyr olajfinomítókban működő szervezeteinek jogállását, megfosztva ezzel a munkavállalókat jogaik képviselőjétől és védelmétől; mivel az OJSC Naftan olajfinomítóban működő Független Szakszervezet elnökét, Olga Britikovát sorozatban ötödször ítélték el;

- P. mivel a független szakszervezetek már hosszú idő óta élen járnak a demokráciáért és a párbeszédért folytatott küzdelemben Belaruszban; mivel a szakszervezeti vezetők fogva tartása hatással lesz a szakszervezeti jogok gyakorlására Belaruszban, és visszatartó hatással lesz a munkavállalókra;
- Q. mivel a minszki rezsim politikai alapon – többek között háborúellenes tüntetések miatt – folyamatosan büntetőeljárást indítanak a polgárokkal szemben, és mivel a békés tüntetőket továbbra is fogva tartják, és önkényesen őrizetbe vesznek személyeket a fehér-piros-fehér szimbólumok – akár magánlakásokban vagy magánterületeken való – megjelenítése miatt; mivel 2022 májusa óta a Viasna Emberi Jogi Központ szerint Belaruszban mintegy 1200 személyt tekintenek politikai fogolynak; mivel 2020 augusztusa óta több mint 40 000 személyt tartóztattak le és több mint 5500 büntetőjogi vádat emeltek belarusz állampolgárok ellen, miközben egyetlen ügyet sem indítottak a rendszerszintű emberi jogi jogsértésekért felelős vagy abban bűnrészes személyek ellen;
- R. mivel a büntetőeljárás alá vonás az elnyomás egyik súlyos formája, és mivel azt továbbra is megkülönböztetés nélkül és széles körben alkalmazzák Belaruszban; mivel az igazságszolgáltatás a jogok és szabadságok elnyomásának hatékony eszközévé vált Belaruszban, és mivel a bírák aktívan részt vesznek az elnyomásban; mivel a koholt bizonyítékokat nem vizsgálják tárgyilagosan, a nem demokratikus jogszabályokat megfontolás nélkül alkalmazzák, és a vádlottakat szelektív módon a lehető legszigorúbb büntetésre ítélik; mivel az emberi jogok megsértésének széles körű büntetlensége állandósítja a belarusz nép kétségbeejtő helyzetét;
- S. mivel az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatala által végzett vizsgálat megállapította, hogy egyes egyéneket célba vettek, őket következetesen szükségtelen vagy aránytalan erőszaknak, letartóztatásoknak, fogva tartásnak – akár teljes elkülönítésben való fogva tartásnak –, kínzásnak vagy bántalmazásnak, nemi erőszaknak, illetve szexuális és nemi alapú erőszaknak tették ki, továbbá szisztematikusan megtagadták tőlük a tisztességes eljáráshoz és a pártatlan elbíráláshoz való jogot; mivel több ezer belarusz kényszerült vagy kényszerítették arra, hogy elhagyja hazáját, és külföldön keressen biztonságot;
- T. mivel 2022. május 6-án egy belarusz bíróság társadalmi gyűlésre való uszításért hat év börtönbüntetésre ítélte az orosz állampolgárságú Szófia Szapegát, az Európai Bölcsészettudományi Egyetem hallgatóját, akit azután vettek őrizetbe, hogy a két uniós főváros között közlekedő járatot, amelyen utazott leszállásra kényszerítették tavaly;
- U. mivel Belarusz anélkül kezdte meg az Asztravecben található belarusz atomerőmű (NPP) kereskedelmi célú üzemeltetését, hogy a 2018. évi uniós stressztesztről szóló jelentésben foglalt valamennyi biztonsági ajánlást figyelembe vette volna; mivel a belarusz fél nem átlátható, és nem nyújt megbízható tájékoztatást az atomerőmű telephelyén történt eseményekről, megerősítve, hogy a belarusz atomerőmű nem biztonságos, és komoly nukleáris biztonsági fenyegetést jelent Belarusz népe, a szomszédos országok és Európa

egésze számára;

1. ismételten szolidaritását fejezi ki a belarusz nép iránt, aki továbbra is kiáll a szuverén, szabad és demokratikus Belarusz mellett, szabadságukat és egyre gyakrabban életüket veszélyeztetve, és követeli valamennyi politikai fogoly és politikai indíttatásból önkényesen őrizetbe vett, letartóztatott vagy elítélt személy azonnali és feltétel nélküli szabadon bocsátását, az ellenük felhozott valamennyi vád ejtését, valamint teljes körű rehabilitációjukat és a jogellenes fogva tartásuk miatt elszenvedett károkért nyújtott pénzügyi kártérítésüket; követeli, hogy vessenek véget az állami erőszaknak;
2. elítéli a Lukasenka-rezsim polgári lakossággal szemben kifejtett szisztematikus elnyomását, amely a 2020. augusztus 9-i elcsalt választások óta belaruszok ezreit kényszerítette az ország elhagyására; megismétli, hogy a folyamatban lévő, szisztematikus elnyomási kampány és a polgári lakosság lakhelyelhagyásra kényszerítése az emberi jogok súlyos megsértésének minősül;
3. felszólít új szabad és tisztességes választások szervezésére az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala nemzetközi megfigyelése keretében; emlékeztet, hogy az Európai Unió és tagállamai a tömeges hamisítás és koholmányok miatt nem ismerték el a 2020. évi elnökválasztás eredményeit, és nem ismerték el Aljakszandr Lukasenkát Belarusz elnökének;
4. emlékezteti Belaruszt a nemzetközi emberi jogi jogszabályok szerinti kötelezettségeire, és kitarthat, hogy biztosítani kell az alapvető szabadságokat és az emberi jogokat, a jogállamiságot és a független, jól működő igazságszolgáltatást Belaruszban; sürgeti a belarusz hatóságokat, hogy teljes mértékben működjenek együtt az érintett nemzetközi szervekkel, például az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatalával, az EBESZ-szel és az ILO-val, többek között biztosítsanak akadálytalan hozzáférést és hajtsák végre az ajánlásokat, és tartsák be a nemzeti és nemzetközi jog szerinti kötelezettségeiket; kitarthat, hogy véget kell vetni az elnyomásnak, az üldöztetésnek, a rossz bánásmódnak, a szexuális és nemi alapú erőszaknak, az erőszakos eltüntetéseknek és a kínzásnak; felszólít a nőkkel és a kiszolgáltatott csoportokkal, köztük a fogyatékkal élőkkel és az LMBTQI személyekkel szembeni megkülönböztetés megszüntetésére;
5. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a politikai indíttatású tárgyalások zárt ajtók mögött és megfelelő jogi eljárás nélkül, az ország nemzetközi kötelezettségeinek és vállalásainak megsértésével zajlanak, ami az ellenzéki vezetők, és különösen Szjarhej Cihanouszki, Mikalaj Sztatkevics, Viktor Babaryka, Maryia Kalesnyikava, Makszim Znak, Igar Loszik, Artszjom Szakau, Uladzimir Cihanovics és Dzsmitrij Papou elleni szigorú és indokolatlan ítéletekhez vezetett; rámutat a belarusz börtönökben uralkodó embertelen körülményekre, többek között a fizikai és pszichológiai bántalmazásra, valamint a túlzásfoltásra és a cellák higiéniai hiányosságaira;
6. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy – többek között azáltal, hogy szükség esetén sürgősségi vízumokat adnak ki Belarusz elhagyására – nyújtsanak támogatást és védelmet az emberijog-védőknek és a civil társadalomnak Belaruszban, mivel ők súlyos retorziókkal szembesülnek majd;

7. felszólítja a belarusz hatóságokat, hogy haladéktalanul és feltétel nélkül bocsássák szabadon az összes letartóztatott szakszervezeti vezetőt és képviselőt, és ejtsék az összes ellenük felhozott vádat; követeli, hogy vessenek véget a független szakszervezetek vezetői és aktivistái megfélemlítésének, valamint a független belarusz szakszervezetek működése megzavarásának; kitart amellett, hogy a belarusz hatóságoknak fel kell számolniuk minden jogi és gyakorlati jellegű akadályt a független szakszervezetek szervezése és az azokban való részvétel előtt; felhívja a belarusz hatóságokat, hogy hozzák összhangba az ország jogszabályait a munkajogra vonatkozó nemzetközi kötelezettségvállalásaival, az ILO egyezmények alkalmazásával foglalkozó szakértői bizottságának és az ILO egyesülési szabadsággal foglalkozó bizottságának vonatkozó következtetéseivel, és teljes körűen és késedelem nélkül működjenek együtt az ILO-val a vizsgálóbizottság ajánlásainak végrehajtásában;
8. elítéli a szakszervezeti vezetőknek és képviselőknek a belarusz hatóságok általi közelmúltbeli letartóztatását és fogva tartását, valamint az emberi jogok és a nemzetközi egyezményekben rögzített alapvető jogok elleni támadást, beleértve az ILO-nak a munkavállalók önszerveződéshez és nyilvános fellépésben való részvételhez való jogával kapcsolatos egyezményeit;
9. felhívja a belarusz hatóságokat, hogy nyújtsanak egyértelmű tájékoztatást a politikai okokból letartóztatott fogvatartottak hollétéről és egészségügyi helyzetéről, haladéktalanul bocsássák szabadon őket, és biztosítsák számukra a független igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést;
10. ismételten hangsúlyozza, hogy a tüntetéshez és a sztrájkhoz való jog alapvető jog, és felszólítja Belaruszt, hogy szüntesse meg az e szabadságokat akadályozó valamennyi jogi és gyakorlati korlátozást, és haladéktalanul állítsa vissza azon független szakszervezetek jogállását, amelyeket a közelmúltban számos vállalatban – többek között a Grodno Azot, Naftan és Mozyr olajfinomítókban – megfosztottak ettől a jogállástól, és vonja vissza a REP szélsőséges szervezetként való besorolását;
11. ösztönzi a tagállamok szakszervezeteit, hogy erősítsék tovább kapcsolataikat belarusz kollégáikkal, cseréljenek információt a szakszervezeti aktivisták helyzetének alakulásáról és az őket sújtó elnyomásról Belaruszban, segítsék elő az együttműködést, és biztosítsanak számukra anyagi és pszichológiai támogatást;
12. felhívja a Bizottságot, hogy fokozza a belarusz független szakszervezeteknek, a szabad médiának, a civil társadalomnak és a demokráciapárti aktivistáknak nyújtott kapacitásépítési támogatást Belaruszban és száműzetésben egyaránt;
13. kiemeli, hogy a belarusz hatóságok független szakszervezetekkel szembeni intézkedései sértik az ország nemzeti jogszabályait és nemzetközi kötelezettségeit; felhívja az ILO-t, hogy függesse fel a belarusz kormánypárti szakszervezetek tagságát, mivel azok nem képviselik a munkavállalók független hangját, és nem védik jogaikat;
14. hangsúlyozza, hogy a belarusz Demokratikus Szakszervezetek Kongresszusa fontos koordináló szerepet tölt be a független belarusz szakszervezetek tagjainak a nemzeti és nemzetközi intézményekben való képviseletében, és felhívja a belarusz hatóságokat,

hogy vessenek véget az elnyomásnak, és alakítsanak ki munkakapcsolatot a demokratikus és független szakszervezetekkel társadalmi párbeszéd alapján, a hatóságok, az állami intézmények, a munkáltatók és a munkavállalók, valamint általában a civil társadalom közötti párbeszéd kiépítésének egyik módjaként;

15. mély aggodalmát fejezi ki a Belarusz által jelentett kockázatok miatt, amelyek semlegességének feladásával, az orosz fegyveres erők fogadásával és a közös katonai gyakorlatok lefolytatásával függnek össze; megjegyzi, hogy Oroszország egyre nagyobb szerepet tölt be Belaruszban, ideértve pénzügyi befolyását is, ami komoly kétségeket ébreszt azzal kapcsolatban, hogy Belarusz képes-e szuverén döntéseket hozni;
16. megdöbbenését fejezi ki az ukrajnai háborúban Oroszországnak a Lukasenka-rezsim által nyújtott támogatás miatt, többek között az úgynevezett népszavazás révén, amely visszaállítja az ország nukleáris státuszát, de azáltal is, hogy lehetővé teszi a csapatok és fegyverek mozgását, az ország légtérének használatát, az üzemanyag-feltöltést és a katonai lőszer tárolását;
17. határozottan elítéli a belarusz terület orosz katonaság általi használatát; elítéli, hogy Belarusz és a belarusz fegyveres erők és titkosszolgálatok támogatják az Ukrajna elleni jogtalan, indokolatlan és provokálatlan katonai agresszió elindítását; úgy véli, hogy Belaruszt közös felelősség terheli a támadásért, és viselnie kell a nemzetközi jogból eredő valamennyi jogi következményt;
18. hangsúlyozza, hogy a 2022. február 27-i alkotmányos népszavazás, amelyet az illegitim belarusz hatóságok szerveztek az emberi jogok széles körű megsértésével, brutális elnyomással és a dezinformáció szándékos alkalmazásával összefüggésben, nem tekinthető sem a belarusz nép akarata legitim demokratikus kifejezésének, sem Aljakszandr Lukasenka folytatódó illegális elnöksége legitimizálásának; felhívja a belarusz hatóságokat, hogy hajtsák végre a moszkvai mechanizmus keretében működő független szakértői misszió ajánlásait;
19. elítéli a dezinformációs kampányokat és a Kreml háborús propagandájának Belaruszban való terjesztését;
20. felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy gondoskodjanak a megfelelő intézkedésekről a Lukasenka-rezsim általi esetleges külföldi beavatkozás valamennyi formájával szembeni ellenálló képesség megerősítéséhez, beleértve – de nem kizárólagosan – a kibertámadásokat és a dezinformációt az Ukrajna elleni jelenlegi orosz agresszióval összefüggésben;
21. aggodalommal állapítja meg az Oroszország és Belarusz között számos területen folytatódó integrációt, nem utolsósorban Belarusz és a tágabb régió fokozatos militarizálódását, amely kihívást jelent az európai kontinens biztonságára és stabilitására, és különösen az EU keleti szomszédságában lévő országok számára, amelyekkel Oroszország már most is konfliktusban áll;
22. elismerését és támogatását fejezi ki azon belarusz állampolgárok iránt, akik saját biztonságuk veszélyeztetésével az utcákra vonultak, hogy tiltakozzanak az Oroszországi

Föderáció nevében és Belarusz illegitim diktátorának támogatásával indított háború ellen, továbbá azok iránt, akik szabotázsakciókat hajtottak végre a Belarusz területén zajló orosz katonai logisztikai műveletek akadályozása és zavarása érdekében;

23. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Belarusz jelenleg az egyetlen olyan ország Európában, amely még mindig alkalmazza a halálbüntetést, és kiterjesztette annak alkalmazási körét; elítéli a belarusz büntető törvénykönyv módosítását, amely a „terrorcselekmények kísérletéért” halálbüntetést vezet be; úgy véli, hogy a rezsim könnyen visszaélhet ezzel politikai ellenfeleinek kiiktatása céljából; emlékeztet arra, hogy a belarusz büntető törvénykönyv terrorizmusra vonatkozó rendelkezései alapján számos politikai fogoly ellen vádat emeltek vagy már hosszú börtönbüntetésre ítélték őket; felhívja a belarusz hatóságokat, hogy haladéktalanul töröljék el a halálbüntetést állandó jelleggel;
24. hangsúlyozza, hogy foglalkozni kell az Asztravecben található belarusz atomerőmű jelentette nukleáris biztonsági fenyegetésekkel; ragaszkodik ahhoz, hogy Belarusz teljes átláthatóság mellett vállaljon felelősséget a belarusz atomerőmű nukleáris biztonságáért, és kötelezze el magát az Európai Nukleáris Biztonsági Szabályozó Hatóságok Csoportja által az erőműről készített szakértői értékelés során tett ajánlások teljes körű végrehajtása mellett; támogatja, hogy amíg ez nem történik meg, tiltsák be a belarusz atomerőműből származó energia uniós piacra történő behozatalát, és ezen álláspontot tükrözze az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó uniós mechanizmus; felszólít hatékony biztosítékok bevezetésére az asztraveci atomerőműben termelt belarusz villamos energia uniós piacokon történő közvetlen vagy közvetett értékesítése ellen, valamint az uniós tagállamok belaruszi energetikai infrastrukturális projektekbe történő beruházásainak leállítására;
25. üdvözlí az Oroszországgal és Belarusszal szembeni hatodik szankciócsomagra irányuló bizottsági javaslatot, és felhívja a Tanácsot, hogy biztosítsa annak átfogó és gyors végrehajtását; felszólít arra, hogy az Oroszországgal szemben kiszabott valamennyi szankciót szigorúan alkalmazzák Belarusszal szemben is, és azokat megfelelően hajtsák végre, beleértve a szankciók minden jövőbeli fordulóját is;
26. hangsúlyozza a Lukasenka-rezsím által a belarusz nép ellen elkövetett bűncselekmények átfogó kivizsgálásának szükségességét; felhívja a tagállamokat, hogy aktívan alkalmazzák az egyetemes joghatóság elvét, és készítsenek elő bírósági eljárásokat az erőszakért és elnyomásért felelős vagy abban bűnrészes belarusz tisztviselőkkel, köztük Aljakszandr Lukasenkával szemben;
27. felhívja a Bizottságot, a tagállamokat és az EKSZ-t, hogy működjenek együtt a nemzetközi partnerekkel, így az EBESZ moszkvai mechanizmusával, az ENSZ Emberi Jogi Tanácsával, valamint a helyszíni emberijog-védőkkel és civil társadalommal, biztosítandó az emberi jogok megsértésének ellenőrzését, dokumentálását és bejelentését, valamint az ezt követő elszámoltathatóságot és az áldozatoknak nyújtott igazságszolgáltatást;
28. felhívja az uniós intézményeket, hogy tegyenek meg minden szükséges intézkedést a nemzetközi intézményekben és eljárásokban, valamint a Nemzetközi Büntetőbíróságon vagy más megfelelő nemzetközi törvényszékeken vagy bíróságokon annak érdekében,

hogy segítsék a nyomozást és a felelősségre vonást az Ukrajna elleni orosz agresszív háború, a politikai szempontból felelős belaruszi személyek cselekedetei, és különösen Aljakszandr Lukasenka fellépései kapcsán, amelyek háborús bűncselekménynek és emberiség elleni bűncselekménynek számítanak;

29. nagyra becsüli a belarusz demokratikus erők – különösen az ellenzék vezetője, Szvjatlana Cihanuszkaja, a Koordinációs Tanács és a Nemzeti Válságkezelési Központ – által az országban és a száműzetésben végzett módszeres és következetes munkát; megismétli, hogy fenn kell tartani és sürgősen ki kell bővíteni a kapcsolatokat és az együttműködést ezekkel az erőkkel; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy támogassák a belarusz demokratikus politikai ellenzékét azáltal, hogy biztosítják a kapacitásuk megerősítéséhez szükséges segítséget;
30. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a tagállamok nem egységesen és összehangoltan jártak el akkor, amikor visszahívták Belarusból diplomáciai képviselőiket;
31. felszólítja a Bizottságot, az EKSZ-t és az uniós tagállamokat, hogy növeljék a belarusz ellenzéknek, civil társadalomnak, emberijog-védőknek, szakszervezeti képviselőknek és független médiaszervezeteknek nyújtott közvetlen támogatást Belarusból és kívülről; hangsúlyozza az ezen személyekkel való kapcsolatok fenntartásának fontosságát, valamint a politikai foglyok helyzetének és tárgyalásainak helyszíni nyomon követésének, a vízumkötelezettség enyhítésének, a menekültügyi eljárások javításának, valamint a Belarusból érkező menedékkérők számára az uniós tagállamokban ideiglenes menedék biztosításának jelentőségét; elkötelezi magát saját demokráciatámogatási tevékenységeinek fokozása mellett; ismételten szorgalmaz egy célzott uniós segítségnyújtási programot a civil társadalom, a független média, a tudományos élet és a száműzetésben élő belarusz ellenzék, valamint a politikai elnyomás és a rendőri erőszak áldozatainak és az elnyomó rendszer elől menekülők megsegítésére, többek között azáltal, hogy folyamatos támogatást nyújtanak az Európai Bölcsészettudományi Egyetemnek mint a száműzetésben élő belarusz diákok oktatási bázisának;
32. támogatja az előkészületeket egy EU által vezetett nemzetközi donorkonferenciára, amely a belarusz demokratikus erőket hivatott támogatni; felhívja az EU-t, hogy operatív szinten működjön együtt a belarusz demokratikus erők képviselőivel annak érdekében, hogy befejezhessék a munkát azon ütemterv elfogadása érdekében, amelynek célja egy 3 milliárd eurós gazdasági és beruházási csomag végrehajtása, amely csomagot a Bizottság már előirányzott a belarusz nép demokratikus törekvéseinek valóra váltása érdekében; politikai párbeszédre szólít fel az EU és a belarusz demokratikus erők között annak érdekében, hogy közös jövőképet alakítsanak ki az említett támogatási tervvel kapcsolatban; hangsúlyozza, hogy érdemi nyilvános vitára van szükség annak érdekében, hogy a közvélemény támogassa a jelentős uniós szerepvállalást;
33. ismételten kiemeli a belarusz népet képviselő nagykövetségek világszerte történő létrehozásának jelentőségét, és sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy nyújtsanak további támogatást a külföldön élő belarusz állampolgárok jogainak és érdekeinek, valamint egy demokratikus Belarusz érdekeinek védelméhez, például a belarusz népet képviselő nagykövetségek finanszírozási módjainak feltárásával;

34. felhívja a tagállamokat, hogy javítsák együttműködésüket a határigazgatás, az emberkereskedelem és a belarusz rezsim által előidézett vagy súlyosbított egyéb biztonsági kihívások elleni küzdelem terén;
35. sürgeti a Bizottságot, a Tanácsot, az alelnököt/főképviselet és a tagállamokat, hogy továbbra is vessék fel a belarusz helyzetet valamennyi érintett európai és nemzetközi szervezetben, különösen az EBESZ-ben, az ENSZ-ben és szakosodott szerveiben, valamint az ILO-ban az emberi jogi jogsértések nemzetközi kivizsgálásának fokozása, a belarusz helyzettel kapcsolatos nemzetközi fellépés fokozása, valamint az Oroszország és más országok által e fellépések elé gördített akadályok leküzdése érdekében;
36. felhívja az uniós intézményeket és tagállamokat, hogy rendszeresen szervezzenek csúcstalálkozókat a belarusz demokratikus erők magas rangú képviselőivel; úgy véli, hogy ez elősegítené az EU és a demokratikus Belarusz közötti kapcsolatok jövőjére vonatkozó közös politikai iránymutatások elfogadását;
37. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseletjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az Európa Tanácsnak, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezetnek, a Belarusz Köztársaság hatóságainak és a demokratikus belarusz ellenzék képviselőinek.